

Az ismeretkör: Közösség és kapcsolatépítő munka hazai és nemzetközi elméletei

Kredittartománya: 12 kredit

Tantárgyai:

1. A közösségfejlesztés elméleti konceptuális keretei
2. Módszertani alapok a közösségfejlesztésben
3. Zöld gondoskodás és természeti környezet

Tantárgy neve: Zöld gondoskodás és természeti környezet	Kreditértéke: 4 kredit
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 50 % elmélet, 50 % gyakorlat	
A tanóra típusa: előadás és szeminárium. Óraszám: Nappali: 15 óra előadás, 15 óra szeminárium, összesen 30 óra/ félév Levelező: 5 óra előadás, 5 óra szeminárium, összesen 10 óra/félév Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: <ul style="list-style-type: none">• a szorgalmi időszak heteire lebontott és minden órára részletesen kidolgozott tematika elérhető a Neptunban• az előadások témaköreinek ppt-i elérhetőek a Neptunban• a feladatok, a kidolgozásuk és értékelésük részletes szempontsora, digitális forrásai a Neptunban elérhetőek	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: esettanulmányok bemutatása, önálló kutatómunka végzése	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
Előtanulmányi feltételek: -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása Zöld gondoskodás minden olyan egészségjavító vagy segítő beavatkozás, amely során a teremtett környezet valamilyen formáját igénybe véve, pozitív pszichológiai, szociális, fizikális vagy intellektuális változást idézhetünk elő. Legismertebb a növények és állatok bevonása pedagógiai vagy terápiás céllal. Az élő környezettel való kapcsolatteremtés és kapcsolattartás mellett éppen olyan fontos az élettelen természeti környezettel való tudatos érintkezés is. A tárgy elsajátítása során ezen módszertani ismeretek átadására, alkalmazási lehetőségeire és tudományos szemléletű bemutatására helyezzük a hangsúlyt, a hallgatók aktív és gyakorlatorientált bevonásával.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező irodalom: <ol style="list-style-type: none">1. Babos Edit (2013): <i>Állatasszisztált terápia a tanácsadásban</i> (Cynthia K. Chandler: Animal assisted therapy in counseling). ALKALMAZOTT PSZICHOLOGIA 15:(3) pp. 85-87., ISSN 1419-872 X	

2. Fennel, Jan (2003): *Kutyapszichológia vagy Tanuljunk meg kutyául*. Magyar Könyvklub, Budapest, ISBN 963-547-816
3. Lükő István (2003): *Környezetpedagógia: bevezetés a környezeti nevelés és oktatás pedagógiai és társadalmi kérdéseibe*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, ISBN: 963-19-3376-8
4. Nánási Irén (2005) (szerk.): *Humánökológia: a természetvédelem, a környezetvédelem és az embervédelem tudományos alapjai és módszerei*. Medicina Könyvkiadó Zrt., Budapest. ISBN 963-242-960-5
5. Wipke C. Hartje (2012): *Lovasterápia Gyógypedagógiai lovaglás, lovas pszichoterápia*. Mezőgazda Kiadó, Budapest, ISBN 978-963-286-654-3

Ajánlott irodalom:

1. Konrad Lorenz (1973): *Ember és kutya*. Gondolat Kiadó, Budapest, ISBN 963 7467 12 2
2. Hassink, J. and Van Dijk, M. eds., (2006): *Farming for Health: Green-care farming across Europe and the United States of America* (Vol. 13). Springer Science & Business Media, ISBN 978-1-4020-4540-0
3. Green Care (2010): *A Conceptual Framework. A report of the Working Group on the Health Benefits of Green Care*. COST 866, Green care in Agriculture, http://www.umb.no/statisk/greencare/green_carea_conceptual_framework.pdf ISBN: 978 1 907382 23 9
4. Simson, S., Straus, M. (1997): *Horticulture as therapy: Principles and practice*. CRC Press, ISBN 1-56022-859-8
5. Philip Neal, Joy Palmer A. (1998): *A környezeti nevelés kézikönyve*. INFOGROUP, Budapest, ISBN 963-423-134-9

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

Ismeri a spontán alakuló informális csoportos civil szerveződések működési sajátosságait, ezek erősítésének, közösséggé fejlesztésének módszereit.

Ismeri a csoportokban, közösségekben és intézményekben alkalmazható szervezetikultúra-fejlesztő beavatkozások elméletét és gyakorlati eszközeit.

Birtokában van a fejlesztő, támogató és védelmet nyújtó közösségi háló kiépítésére vonatkozó vezetési ismereteknek.

Átfogóan ismeri az egyén és a közösség jóllétének kölcsönhatását, ennek lélektani megalapozottságát.

Átfogóan ismeri az emberi kapcsolati formák sajátosságait, hatásait, működési feltételeit.

Mélyrehatóan ismeri a kapcsolatépítésre szoruló egyének, csoportok sajátos problémáit, pszichés állapotuk általános jellemzőit.

Átfogóan ismeri a testi-lelki egészség szempontjából veszélyeztetett életkorral kapcsolatos, illetve pszichoszociális fejlődésükben akadályozott társadalmi csoportok sajátos problémáit és potenciális erőforrásait.

Mélyrehatóan ismeri a mentálhigiénés segítő kapcsolat elméletét és módszertanát.

Részletekbe menően ismeri a közösség- és kapcsolatépítésre vonatkozó csapatmunka elméletét és gyakorlatát.

Ismeri a munkavégzéséhez szükséges felmérési és kutatási módszereket.

Tisztában van az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveivel és gyakorlati vonatkozásaival, környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelmi vetületeivel.

b) képességei

Képes az egyének, csoportok, közösségek, intézmények eredeti, társas és közösségi erőforrás-értékeinek feltárására, tudatosítására és mobilizálására, az egyéni és társas jóllét megőrzésére.

Képes rekreációs programok szervezésére és sajátos közösségfejlesztési eljárások, az aktivizálás, a mediáció, a projekttervezés működtetésére.

Képes reflektálni a társadalmi és kulturális hovatartozási mintázatok sokféleségére, és ezek figyelembe vételével képes kölcsönös elfogadáson alapuló lokális közösségi struktúrák kiépítésére.

Képes segítő kapcsolat kialakítására, és a megküzdéséhez szükséges adekvát segítségnyújtásra a kliens életvezetési és kapcsolathányból eredő problémáiban és veszteségei feldolgozásában.

Képes a személyes korlátok és megterhelő társas helyzetek, a burnout, a mobbing, és a kirekesztés felismerésére, és kompetenciáinak megfelelő adekvát beavatkozási módok keresésére, illetve kivitelezésére.

Képes eltérő származású és eltérő élethelyzetből jövők együttműködésének és egyenjogú csoportrésztvételének biztosítására.

Képes ökümenikus együttműködésre, különböző felekezethez tartozó közösségek közös programjainak és projektjeinek menedzselésére.

Képes a közösségépítő munkára vonatkozó kutatási tervek kialakítására és értékelésére.

Képes a munkaterületén elvégzendő felmérésekhez szükséges kutatási módszerekhez megfelelő szintű ismeretek megszerzésére és alkalmazására.

Képes munkájának a szakmai etikai szabályok betartásával történő, felelős végzésére.

Az összegyűjtött digitális információkat rendszerezni, elemezni tudja, az összefüggések megragadására és kezelésére képes.

Elméleti ismereteit alkalmazni képes az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés, a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem területén.

c) attitűdje

Mentálhigiénés szemlélettel rendelkezik.

A lelki egészség fenntartásának és helyreállításának folyamataihoz erőforrásorientáltan közelít.

Az egyén és a közösség önálló cselekvését, képessé tételét (empowerment) tartja szemelőtt a cselekvési stratégiák megtervezésében.

Tartózkodik az emberek megítélésétől.

Empatikus, szociális és interkulturális érzékenységgel bír.

Felelős és kezdeményező szerepet vállal az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveinek és gyakorlati kontextusba átültetésének, a szakmájának és a közösség érdekeinek szolgálatába állítására.

d) autonómiája és felelőssége

Munkakörének megfelelően felelős lelki egészségvédő és személyiséget erősítő beavatkozásokat kezdeményezni, egyéni és csoportos szinten.

Képviseli és megvalósítja a munkaterületén az egyének és közösségek mentálhigiénés állapotának folyamatos reflektálását (problémafelvetés), és javaslatot tesz a fejlesztések irányaira és lehetséges módjaira.

Kezdeményezi és részt vesz az egészség megőrzését szolgáló programok megvalósításában.

Felelőssége képviselni a mentálhigiéné értékeit és szempontjait a munkaterületéhez tartozó

szakmai közösségekben, munkacsoportokban.
Felelőssége kezdeményezni a lelki egészség szempontjából hangsúlyos témák megvitatását,
s részt venni az adott terület fejlesztését célzó cselekvési programokban.

Tantárgy felelőse: Dr. habil. Jung András, egyetemi docens, Ph.D.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k):